

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ อบต.บางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ ประการแรก เพื่อประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ อบต.บางบ่อ และ ประการที่สอง เพื่อศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของ อบต.บางบ่อ โดย กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เข้าร่วมโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพของอบต.บางบ่อ อยู่ในเขต อบต.บางบ่อ จำนวน 956 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เข้าร่วมโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขต อบต.บางบ่อ ที่ถูกสุ่มตัวอย่างมา 274 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางเลขสุ่มของเคร์ชชีและมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นประชากร คำนวณตามสูตร ดังนี้

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (274 คน)

E = ขนาดประชากร (956 คน)

โดยใช้สูตร

$$n = \frac{N \times e}{E}$$

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 1	75	22
หมู่ที่ 2	67	19
หมู่ที่ 3	122	35
หมู่ที่ 4	114	33
หมู่ที่ 5	75	22
หมู่ที่ 6	56	16
หมู่ที่ 7	71	20
หมู่ที่ 8	126	36
หมู่ที่ 9	120	34
หมู่ที่ 10	66	19
หมู่ที่ 11	64	18
รวม	956	274

ที่มา : ทะเบียนรายชื่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพประจำปีงบประมาณ 2552

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน ที่มาของรายได้ในแต่ละเดือน แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ อบต. บางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 66-74) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ประเมินโครงการใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมของโครงการ
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

3. ด้านการดำเนินงานโครงการ

4. ด้านผลผลิตของโครงการ

โดยกำหนดคะแนนตามระดับความคิดเห็นในแต่ละช่วง คือ

คะแนน	5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายจากแบบสอบถามที่ผู้ร่วมโครงการได้ประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ อบต.บางบ่อ ใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนนของ Likert โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของอบต.บางบ่อ อำเภอ บางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัย โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ รูปแบบ การประเมิน และการสร้างแบบสอบถาม
2. ร่างแบบสอบถาม โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไข ด้านเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน พิจารณา คือ 1) ผศ.ดร.นิศารัตน์ ศิลปเดช 2) ผศ.ดร.ปนัดดา ยิมสกุล 3) อาจารย์ ดร.นงเยาว์ อุทุมพร 4) อาจารย์ ดร.นพวรรณ ทิพาปกรณ์ พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย พร้อมทั้งนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วเสนอประธานกรรมการและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นจึงนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอดำเนินการจากสำนักงาน โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี นำส่งพร้อมกับแบบสอบถามขอเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองทุกชุด

3. นำเสนอแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และนำเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ โดยเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในแบบสอบถามแบบปลายเปิด และนำเสนอโดยการสรุปความเรียงลำดับตามความถี่ (f) ของคำตอบที่มีจำนวนผู้ตอบมากไปหาน้อย ตามลำดับ